

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

„ ____ ” _____ 2023 р.

**РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини»**

**на тему: «ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТУ ПРОДУКЦІЇ
АЛКОГОЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ НА РИНОК УКРАЇНИ»**

Виконавець:

студент ЦЗФН

Каранфілов Андрій Сергійович

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Міндова Олена Ігорівна

/підпис/

ОДЕСА 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Ринок алкогольних напоїв є одним з найбільш пріоритетних та бюджетоформуючих галузей харчової промисловості в Україні.

Зараз Україна по кількості вживання алкоголю посідає п'яте місце в світі. Така пристрасть народу до алкоголю зумовила розвиток виробництва алкогольних напоїв. Цей ринок є досить прибутковим, а темпи приросту виробництва з кожним роком збільшуються. Це призводить до збільшення конкуренції та підвищення якості та різноманіття продукції.

Міжнародне економічне співробітництво є одним з головних факторів, що впливають на рівень розвитку економіки кожної країни і світового прогресу в цілому.

Після вступу України до складу Світової організації торгівлі (СОТ) зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів господарювання стала важливою і невід'ємною частиною господарської діяльності підприємств, фірм, усіх учасників ринкових відносин.

На сьогоднішній день ринок алкогольної продукції в Україні представлений досить широко. Українські виробники досить успішно витісняють імпортні товари з України.

До вже звичних підприємцям факторів впливу зовнішнього середовища (високий рівень конкуренції на ринку, зміни у законодавстві, нестабільний економічний та політичний стан в країні) у 2020 році вони мали адаптуватися та налагодити усі бізнес-процеси в умовах карантинних обмежень від пандемії SARS-CoV-

Проте повномасштабне вторгнення російських військ в Україну у 2022 році стало ще більшим потрясінням для бізнесу та країни в цілому. Підприємці мали забезпечити не лише власну безпеку, а й можливість збереження або евакуацію бізнесу з окупованих регіонів або тих, де велися активні бойові дії. Все це вплинуло на ємність, структуру та стан ринку алкогольних напоїв у цілому.

На сьогоднішній день ринок алкогольної продукції в Україні представлений досить широко. Українські виробники досить успішно витісняють імпортні товари з України.

Мета дослідження – дослідити ринок алкогольних напоїв в Україні.

Для досягнення поставленої мети висунуто наступні **завдання**:

- визначити теоретичну складову та характеристики шляхів удосконалення імпорту продукції алкогольної промисловості на ринок України.
- дослідити фактори, що впливають на імпорт продукції алкогольної промисловості на ринок України.
- проаналізувати стан імпорту продукції алкогольної промисловості на ринок України.
- запропонувати та обґрунтувати шляхи удосконалення імпорту продукції алкогольної промисловості на ринок України.

Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) є одним з важливих чинників сталого розвитку національного господарства країн світу. Вона є суттєвим джерелом валютних надходжень до державного бюджету. В Україні промисловість є однією з найбільш розвинутих та перспективних галузей економіки та найважливішою статтею експорту, що обумовлює актуальність досліджуваної теми. Значення ЗЕД промислових підприємств полягає в можливості отримувати валютну виручку від експорту, підвищувати технічний рівень виробництва (за рахунок імпорту, більш ефективної техніки і технологій), виробляти конкурентоспроможну продукцію.

Об'єкт дослідження – шляхи удосконалення імпорту продукції алкогольної промисловості на ринок України .

Предмет дослідження – підвищення ефективності імпорту продукції алкогольної промисловості на ринок України .

Методи дослідження: у процесі написання даної роботи використовувались загальнонаукові та специфічні методи дослідження. Було здійснено аналіз наукової літератури з теми дослідження, за допомогою логічно – абстрактного методу. Окрім цього використовувались методи групування та узагальнення інформації.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі роботи «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІМПОРТУ ПРОДУКЦІЇ АЛКОГОЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ» розглянуто Особливості розвитку алкогольної промисловості в Україні, досліджено сучасний стан та тенденції розвитку ринку алкогольних напоїв в Україні, досліджено поняття та особливості імпоротної діяльності суб'єкта господарювання на ринку алкогольних продуктів.

У другому розділі роботи «АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ТА ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» надано загальну характеристику господарської діяльності на ринку алкогольних продуктів, проведено аналіз імпоротної діяльності та досліджено аналіз ринку міцних алкогольних напоїв в Україні.

У третьому розділі роботи «ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ АЛКОГОЛЬНИХ ПРОДУКТІВ» визначено удосконалення управління імпоротною діяльністю в умовах сучасного економічного розвитку, надано рекомендації щодо покращення імпоротної діяльності, розглянуто напрямки розширення експорту підприємства через географічну диверсифікацію, надано оцінку економічної ефективності запропонованих заходів з удосконалення імпоротної діяльності.

ВИСНОВКИ

В першому розділі роботі проведено дослідження історії виробництва алкоголю в Україні. Справжній підйом галузі відбувся в 19-20 століттях. Алкоголь став важливою складовою економіки, що впливало на розвиток сільського господарства та формування фінансової бази держави.

Загальний огляд ключових подій у виробництві алкоголю в Україні:

Давні часи: Виробництво алкоголю в Україні має стародавні коріння. Вже в середньовіччі на території України існувала традиція виготовлення спирту та алкогольних напоїв, таких як медовуха та горілка.

Козацький період: З часів Київської Русі та особливо в період гозацтва алкоголь в Україні мав важливе значення в культурі та побуті. Горілка стала популярним напоєм серед козаків.

Імперська епоха: У часи російської імперії та пізніше у складі СРСР алкоголь регулювався державою. У 20-30-х роках 20 століття в Україні відбувалися події, пов'язані з колективізацією та індустріалізацією, що вплинули на виробництво алкоголю.

Незалежність України: Після отримання незалежності в 1991 році, Україна стикалася з проблемами легалізації та регулювання алкогольного ринку. Розпочалася лібералізація галузі, але з часом знову виникли проблеми з контролем та споживанням алкоголю.

Сучасність: На початку XXI століття Україна продовжує розвивати виробництво різних видів алкоголю, включаючи горілку, вино, пиво та інші напої. Держава впроваджує різні заходи контролю за рекламою та реалізацією алкогольних товарів для обмеження споживання та попередження соціальних проблем, пов'язаних з алкоголем.

Важливо зауважити, що виробництво та споживання алкоголю завжди були часткою культурного спадку України, але одночасно виникали проблеми, пов'язані з надмірним споживанням та його негативними наслідками для суспільства.

Надано визначення поняттю **Алкогольний напій** – це напій, який містить значну кількість етанолу (спирту), заспокійливий засіб, який в низьких дозах викликає ейфорію, зниження тривожності і товариськості, а в більш високих дозах викликає інтоксикацію.

Досліджено позитивний та негативний вплив продажу алкогольних напоїв.

В розділі 2 продемонстровано, що господарська діяльність на ринку алкогольних продуктів є ключовим елементом економіки та визначається великим розмаїттям факторів, які включають законодавче регулювання, технологічний прогрес, маркетингові стратегії, соціокультурні та економічні впливи.

За підсумками 2021 року найбільшу частку продажів у грошовому вираженні становили лікєро-горілчані вироби – 35% від загальних продажів. Друге і третє місця з однаковим результатом, по 19%, посіли пиво та вино.

Проведено SWOT-аналіз імпоротної діяльності

Сильні сторони	Слабкі сторони
Значний обсяг внутрішнього ринку Кваліфіковані кадрові ресурси Підтримка з боку органів влади Висока рентабельність Велика мережа збуту продукції	Висока дебіторська заборгованість Відсутність на світовому ринку, відсутність бренду Застарілі технології та обладнання Високі ціни товарів Зосередженість на головному офісі
Загрози	Можливості
Нелегальний імпорт Зростання популярності пива і слабоалкогольних коктейлів Активний розвиток конкурентів-імпортерів Погіршення логістики через військову агресію, руйнування майна підприємства через обстріли	Зростання популярності вина на тлі зниження споживання міцних алкогольних напоїв Розвиток міжрегіонального відділу HoReCa

У розділі 3, було досліджено удосконалення управління імпоротною діяльністю в умовах сучасного економічного розвитку може включати в себе ряд стратегічних та тактичних заходів, спрямованих на оптимізацію процесів, забезпечення ефективності та адаптацію до змін у бізнес-середовищі. Та надано рекомендації, які можуть бути використані для цього:

Надано рекомендації щоб покращити імпортну діяльність та досліджено Географічну диверсифікацію.

Крім того надано оцінку економічної ефективності запропонованих заходів з удосконалення імпоротної діяльності.

АНОТАЦІЯ

Каранфілов А.С., «Шляхи удосконалення імпорту продукції алкогольної промисловості на ринок України».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023 р.

У роботі розглядаються сутність і особливості імпорту товарів алкогольних напоїв, узагальнено чинники, що здійснюють вплив на імпорт алкогольних напоїв, та розвиток світового ринку алкогольних напоїв.

Охарактеризовано та проаналізовано фінансово-господарську діяльність та особливості організації імпорту алкогольної промисловості, досліджено чинники, що впливають на імпорт, проаналізовано головні показники імпорту.

Ключові слова: імпорт, ринок алкогольних напоїв, витрати на імпорт, умови постачання, зовнішня торгівля, зовнішньоекономічна діяльність.